

Trenčín, 6. marec 2017

Ako sa TSK menil na Zelenú župu v roku 2016?

Environmentálne ladený projekt Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK) s názvom Zelená župa sa v roku 2016 dostal do povedomia verejnosti aj vďaka 2 certifikovaným záhradám či odborným seminárom pre širokú verejnosť na pôde Úradu TSK.

Projekt Zelená župa rozbehol Trenčiansky samosprávny kraj ešte v roku 2015. Jeho hlavným cieľom sa stala ochrana životného prostredia. Odvtedy TSK realizoval niekoľko aktivít, aby vytýčený cieľ splnil.

Rok 2016 v znamení Zelenej župy

Na území TSK sa dnes nachádzajú **2 jedinečné certifikované školské prírodné záhrady** v školských areáloch na [Spojenej škole internátnej v Trenčíne](#) a na [Strednej odbornej škole v Pruskom](#) v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK. „Prírodné záhrady plnia dôležitú úlohu v kvalite životného prostredia nielen ľudí, ale aj rastlín a živočíchov. Prispievajú tiež k zachovaniu vedomostí z tradičného hospodárenia, ktoré sú blízke prírode,“ uviedol projektový manažér projektu Zelená župa **Martin Macíček**. Stredná odborná škola Pruská sa po zisku certifikátu Prírodnej záhrady začala intenzívne pripravovať na získanie plakety vzorovej prírodnej záhrady, ktorá je ďalším z certifikátov. „TSK pozitívne vníma myšlienku budovania prírodných záhrad na území kraja a v rámci projektu Zelená župa hľadá vhodné možnosti ich podpory,“ dodal.

Tretí ročník Dňa otvorených dverí na Úrade TSK sa tiež niesol v znamení Zelenej župy. Trenčiansky župan Jaroslav Baška otvoril Deň otvorených dverí symbolickým zasadením cédra pre budovu Úradu. Návštevníci DOD si mohli v priestoroch Úradu TSK vyskúšať jazdu na elektrobicykloch a elektromobiloch. Myšlienku Zelenej župy potvrdili svojou účasťou na Dni otvorených dverí aj futbalisti AS Trenčín. Na Úrade sa v rámci Dňa otvorených dverí uskutočnila aj veľká debata predstaviteľov Úradu TSK a odborníkov z oblasti environmentalistiky pri okrúhlom stole na tému Zelenej župy, ktorá spolu s takmer tridsiatkou vystavovateľov priblížila aktivity Zelenej župy.

V rámci projektu Zelená župa prispel kraj v roku 2016 zo svojho rozpočtu aj na nákup **30 autobusov** pre SAD Trenčín a **30 autobusov** pre SAD Prievidza. Tie jazdia po krajských cestách v prípade SAD Prievidza od júna minulého roka a v prípade SAD Trenčín od novembra roku 2016. Nové autobusy práve využívaním modernejších ekologických motorov výrazne šetria životné prostredie, čím splňajú najprísnejšie európske normy. V rozširovaní

vozového parku oboch prepravcov o modré ekologickejšie autobusy bude župa pokračovať aj tento rok.

Jedným z cieľov Zelenej župy je aj **znižovanie energetickej náročnosti** budov v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK. Za týmto účelom pristúpil TSK v roku 2016 k rekonštrukcii 5 objektov. K zvýšeniu energetickej efektívnosti prišlo v Centre sociálnych služieb Lipa v Kostolnej – Záriečí a v pavilóne pracovnej terapie v Domove sociálnych služieb v Zemianskom Podhradí. V Centre sociálnych služieb v Chmelinci sa minulý rok realizovala 1. etapa energetickej úspory budovy a pristúpilo sa aj k úprave lóžíí. Znižovania energetickej náročnosti sa v roku 2016 dočkala tiež budova Strednej odbornej školy v Partizánskom a telocvičňa Strednej odbornej školy strojníckej v Bánovciach nad Bebravou. Predpokladaná úspora emisií CO₂ je pritom 50 až 150 t na objekt za rok, čo závisí aj od rozsahu rekonštrukčných prác. Znižovanie energetickej náročnosti na budovách v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK tak ročne ušetrí prácu od 5 do 16 tisíc stromov.

Pod environmentálne ladený projekt TSK spadá aj **oblasť cyklochodníkov a cyklotrás**. Vážska cyklotrasa sa v minulom roku dočkala územného rozhodnutia na stavbu. TSK zároveň rozbieha aj projekt **Na bicykli po stopách histórie**. Tento projekt je zaujímavý tým, že prepojí Trenčiansky hrad s hradom Brumov na českej strane hranice. Obyvatelia hornej Nitry sa tiež v podobnom duchu môžu tešiť na lepšiu cyklistickú infraštruktúru, na ktorú v súčasnosti prebiehajú štúdiá realizovateľnosti. Dôkazom, že TSK naplňa ďalší z cieľov Zelenej župy, ktorým je rozvoj nemotorovej dopravy, je projekt **Do práce na bicykli**. Ten na Úrade TSK odštartoval v máji 2016 svoj 3. ročník a zapojilo sa do neho 16 zamestnancov Úradu TSK. Už tretí rok tak cyklisti TSK prispeli k zníženiu emisií. Spolu 4 tímy v župných dresoch našliapali 4 273,62 km, a tak ušetrili 1,1 tony emisií CO₂.

Zelenú pastelku má v rukách každý z nás. Tak znelo motto kalendára Trenčianskej župy na rok 2016, ktorý bol ocenený ako **tretí najkrajší regionálny kalendár** Slovenska v súťaži Najkrajší kalendár Slovenska. Ten vyšiel v limitovanej edícii určenej pre viac ako 80 organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK, v ktorých sa projekt Zelenej župy postupne spúšťal minulý rok.

Ďalšou oblasťou projektu je **organizovanie odborných seminárov** na pôde Úradu TSK. V roku 2016 na nich vystúpilo celkovo 15 lektorov. Seminára s environmentálnou tematikou prilákali 149 environadšencov zo zástupcov obcí a odbornej verejnosti. Spolu sa uskutočnili 4 odborné seminára a 1 stretnutie priateľov prírodného záhradkárčenia.

Grantový systém TSK **„Zelené oči“** vznikol za účelom podpory občanov kraja v ich environmentálnom myslení a konaní. Obce a podnikatelia tak mohli na projekt s verejnoprospešným cieľom čerpať 2 tisíc eur. Minulý rok skrášlili projekty z tohto grantového systému najmä verejné priestory v kraji. Z celkového počtu 17 žiadostí bol schválený napríklad projekt bylinkovej záhrady a ovocného sadu v obci Bukovec alebo projekt výsadby zelene v novovytvorenej pešej zóne v obci Dolné Vestenice. Žiadať o granty na enviroprojekty v rámci grantového systému **„Zelené oči“** sa dá aj tento rok.

Kraj tiež v apríli minulého roka pristúpil k zavedeniu multifunkčných tlačiarňí v rámci podprojektu Zelené župy „**Elektronická župa**“. „Optimalizácia tlačového prostredia znížila zbytočne veľký počet zariadení. Vytvorili sa centrálné tlačové miesta na každom poschodí pre zber úloh. Mesačná úspora takto nastaveného systému predstavuje cca 33% oproti pôvodnému systému s množstvom tlačiarenských zariadení,“ uviedol **Martin Macíček** na margo využívania multifunkčných zariadení. „Projekt Zelená župa sa ukázal ako opodstatnený projekt, ktorý skutočne prispieva k ochrane životného prostredia. Som rád, že Trenčiansky samosprávny kraj ako prvý z krajov pristúpil k projektu takéhoto druhu,“ uviedol predseda TSK **Jaroslav Baška**.

Aktivity župy v oblasti ochrany životného prostredia budú pokračovať aj v tomto roku.

Pre viac informácií kontaktujte: Mgr. Barbora Jánošková, Odd. komunikácie a medzinárodných vzťahov TSK, barbora.janoskova@tsk.sk, tel.: +421/ 32/ 65 55 910, mobil +421/ 901/ 918/ 146